

**Protestantse
Gemeente
Appingedam**

kerkblad
juli-augustus 2023

31e Jaargang, nr. 11

juli / augustus 2023

Kopij

Kopij voor het volgend nummer moet binnen zijn **op 19 augustus 2023** om 17:00 uur (indien mogelijk graag eerder) op de volgende adressen

Via de e-mail: kerkblad@pg-appingedam.nl

en als het niet anders kan dan in de brievenbus bij Franse School en Nicolaïkerk,
Wijkstraat 30
(Graag op de envelop vermelden: KOPIJ KERKBLAD)

Bezorging:

Adreswijzigingen e.d. graag doorgeven aan: ledenadministratie@pg-appingedam.nl

of:

in de brievenbus bij Franse School en Nicolaïkerk, Wijkstraat 30

Advertenties: dhr. L. Kampinga, Farmsumerweg 103, tel. 06-38667620.

Van de redactie

Tijdelijk is er een redactie gevormd totdat er een nieuwe redactie is.

De tijdelijke redactie bestaat uit:

Didy de Vries

Jannie Bos

Johan Scholtanus & Joke Smit

Wij vragen alle schrijvers en aanleversers van kopij uiterlijk om 17:00 uur op **19de augustus de kopij aan te leveren, graag zo mogelijk ruim voor de 19de.**

De redactie gaat niet attenderen of er nog mededelingen zijn.

Abonnement Kerkblad 2023

Kerkblad

U krijgt in het vervolg niet meer een aparte brief met daarin het verzoek om uw contributie voor het kerkblad te voldoen. Bij dezen wordt een ieder verzocht om zelf de contributie van €10,00 te voldoen door dit bedrag over te maken naar bankrekeningnummer NL74 INGB 0000 0776 46 ten name van Protestantse Gemeente Appingedam, onder vermelding "Kerkblad 2023".

U kunt ook gebruik maken van de QR-code

Meditatie

Uit de tent

“De Heer verscheen opnieuw aan Abraham bij de eiken van Mamre. Op het heetst van de dag zat Abraham in de ingang van de tent. Toen hij opkeek, zag hij even verderop drie mannen staan. Onmiddellijk snelde hij de tent uit, naar hen toe.” (Gen. 18: 1-2)

Het is volop zomervakantie.

Velen van ons zijn gewoon thuis, maar anderen zijn op reis.

Wanneer we dat doen kunnen we gebruik maken van veel luxe: goede wegen, spoorlijnen, vliegtuigen, hotels, campings, restaurants, picknickplaatsen.

In Abraham's tijd was dat wel anders.

Men reisde altijd te voet, op onverharde en stoffige wegen.

Mensen waren afhankelijk van elkaars gastvrijheid.

De drie vreemdelingen die die Abraham voor zijn tent ziet staan worden derhalve ook gastvrij onthaald.

Abraham aarzelt niet: alhoewel het heet is en hij oud, rent hij op de vreemdelingen toe.

Zijn gastvrijheid is ons een beetje vreemd geworden.

De drie mensen krijgen een plekje in de schaduw, ze kunnen de voeten wassen, er wordt brood gebakken en een kalf geslacht.

Dan blijken het niet zomaar reizigers te zijn.

Eén van hen vraagt: *“Waar is Sara, uw vrouw?”*

Een bijzondere vraag, alleen al omdat het in die tijd “not done” was dat mannen naar een vrouw vragen.

En het was in die zin al heel bijzonder omdat die mannen niet konden weten dat Abrahams vrouw Sara heet, in plaats van haar eerdere naam Sarai.

Die naamsverandering was gebeurt in opdracht van God zelf.

Deze had een eeuwigdurend verbond met Abraham gesloten.

Hij had beloofd Abraham's God te zijn, voor alle generaties en nakomelingen die Abraham zou voortbrengen.

En dan zegt de vreemdeling dat Sara en Abraham over een jaar een kind zullen hebben.

Dezelfde belofte die God al eerder had gedaan.

Hoe kon die man dat weten?

Dit waren dus niet zomaar drie vreemde mannen. De Heer verscheen opnieuw aan Abraham! Sara moet lachen om de woorden van de man.

Een lach van ongeloof wellicht, zij en Abraham waren immers al oud.

En dan zegt de man: *“Waarom lacht Sara? Weet ze dan niet dat voor God niets onmogelijk is?”*

Om niet schamper te lachen maar vol vertrouwen, moeten we God wel toelaten in ons leven.

Hij staat immers voor onze tent.

Hij is er voor ons als we Hem gastvrij ontvangen, het beste van onszelf geven zoals Abraham deed.

We moeten uit onze tent komen, uit onze schulp, naar buiten treden, de ander tegemoet.

En daarmee God tegemoet.

In de ontmoeting met deze drie vreemdelingen ontmoet Abraham God.

Een andere Bijbeltekst dringt zich op.

In Mattheüs 25 kunnen we lezen dat de Mensenzoon zal zeggen: *“Ik had honger en jullie gaven mij te eten, Ik had dorst en jullie gaven mij te drinken, Ik was een vreemdeling en jullie gaven mij onderdak”*. Daarop zal gevraagd worden: *“Wanneer dan?”*, waarop de Heer antwoordt: *“Wat je voor een ander hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan”*.

Wat Abraham voor de drie vreemdelingen deed, deed Hij voor de Heer.

Hij snelde zijn tent uit.

God en de anderen tegemoet.

Mooier dan Huub Oosterhuis kan ik het niet zeggen. Hij omschreef het zo in zijn interpretatie van Psalm 85: *“Geef ons vaart, naar U toe. Buig ons toe naar elkaar. Laat de wereld zo worden”*.

Pastor Henk Perdok

Kerkdiensten in juli/augustus 2023

16 juli 09:30 uur
4^e zondag van de zomer
Afscheid KND & leiding
Groen

ds. Johan van den Berg
Collecte
Diaconie – UMCG Pastoraat
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

23 juli 09:30 uur
5^e zondag van de zomer
Rood

ds. Gerlinde M. van den Berg-de Haan
Collecte
Diaconie – Armenië Mensenkinderen
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

30 juli 09:30 uur
6^e zondag van de zomer
Groen

ds. Johan van den Berg
Collecte
Diaconie – Amnestie
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

Marsum - IKE

30 juli 19.00 uur
6^e zondag van de zomer
Groen

ds. Johan van den Berg
Collecte
IKE
Kerk

06 augustus 09.30 uur
7^e zondag van de zomer
Groen

ds. B. van der Woude, Winschoten
Collecte
Diaconie – Roemenië
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

13 augustus 09.30 uur
8^e zondag van de zomer
Groen

Mijna Hadders - Algra
Collecte
Diaconie – Zending
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

20 augustus 09.30 uur
9^e zondag van de zomer
Groen

ds. Petra de Kruijf, Assen
Collecte
Diaconie – Diaconie Appingedam
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

Marsum - IKE

20 augustus 19.00 uur
9^e zondag van de zomer
Groen

Henk Perdok
Collecte
IKE
Kerk

27 augustus 09.30 uur
10^e zondag van de zomer
Groen

ds. R.P. Oosterdijk
Collecte
Diaconie – Bloemendienst
- zie toelichting bij de diensten
Kerk

Bij de diensten

Diaconale toelichting Collecten voor de maanden juli en augustus 2023.

- Alle collectes worden van harte bij u aanbevolen

Zondag 16 juli – Nicolaïkerk, 9.30 uur – ds. J. van den Berg – Vierde zondag van de zomer – Afscheid van kinderen en leiding van de Kindernevendienst
Normaal gesproken zwaaien wij in deze dienst de kinderen van Groep 8 uit die naar de middelbare school gaan na de zomervakantie. Maar deze keer is het afscheid breder: het is de laatste keer dat er in onze kerkdiensten een Kindernevendienst zal zijn. Op een gemiddelde zondagochtend komen er (zo goed als) geen kinderen in de basisschoolleeftijd meer in de kerkdienst. Daardoor heeft de

kindernevendienstleiding met pijn in het hart moeten besluiten hun opdracht aan de kerkenraad terug te geven. De kerkenraad gaat zich nu buigen over mogelijke alternatieven voor de gewone kindernevendienst en hoopt daar na de zomervakantie meer over te kunnen zeggen.
Voor nu betekent dat dat we in deze dienst ook afscheid nemen van de andere kinderen en van de leiding van de Kindernevendienst. Na heel wat (zelfs 16) jaren trouwe dienst gaan we ook hen met dankbaarheid en waardering uitzwaaien, in het vertrouwen dat wat zij de kinderen hebben meegegeven van blijvende waarde is. Het afscheid van de kinderen vindt plaats in de Kindernevendienst zelf, waar het zal gaan over de gelijkenis van de verloren zoon.

Omdat die gelijkenis een paar weken geleden in de belijdenisdienst ook al centraal stond, gaan de grote mensen in de kerk lezen en horen over de gelijkenis van de zaaier (Mat. 13:1-9 & 18-23) die voor deze zondag op het oecumenisch leesrooster staat. Daarnaast lezen we uit het Oude Testament Jesaja 55:6-13, over het woord van de Heer dat niet vruchteloos

naar Hem terugkeert. En we richten ons in deze afscheidsdienst ook op het bemoedigende vers 12: Vol vreugde zullen jullie uittrekken en in vrede zul je huiswaarts keren.

16 juli: Collecte UMCG Pastoraat

Opname in het ziekenhuis brengt veel teweeg en als patiënt krijgt u heel wat indrukken te verwerken. Dit kan verwarrend zijn en vragen oproepen zoals: waarom overkomt me dit? Wat betekent dit voor mij en voor mijn thuissituatie? Of misschien wordt u voor lastige keuzes gesteld. Een geestelijk verzorger is iemand die u daarbij tot steun kan zijn en is er voor alle patiënten en hun familie, gelovig of niet-gelovig. Elke zondag vindt er een viering plaats die voor iedereen toegankelijk is. Is er behoefte is aan een plek waar om een moment tot rust te komen voor bezinning, meditatie of gebed, kan er gebruik gemaakt worden van het Stiltecentrum. Opname in het ziekenhuis kan ook betekenen geconfronteerd worden met afscheid nemen, vooral in deze coronatijd. De geestelijke verzorging organiseert tweemaal per jaar een herdenking van kinderen die in het UMCG zijn overleden. Voor o.a. dit pastorale werk is deze collecte bestemd, doet u mee?

Zondag 23 juli - ds. Gerlinde van den Berg-de Haan, Kleur: Rood
5e zondag van de zomer Bevestiging ambtsdragers

In deze dienst mogen we twee gemeenteleden bevestigen als ambtsdrager: Erik Ritzema als ouderling en Bert Blok als diaken. Op het leesrooster staat voor deze zondag die verrassende gelijkenis van het onkruid op de akker (Matteüs 13:24-30). Jezus vertelt over

iemand die goed zaad gezaaid heeft in zijn akker. In de nacht komt er iemand anders, die onkruid tussen het graan zaait. De boer laat het graan en het onkruid allebei opgroeien. Want als hij het onkruid eruit zou trekken, zou hij ook het graan beschadigen. Wat wil Jezus ons precies duidelijk maken met deze gelijkenis? Wat betekent dat voor ons leven, ons geloof, voor ons werk voor de kerk?

23 juli : Collecte Armenië (Mensenkinderen)

Mensenkinderen helpt kinderen, gezinnen, gehandicapten en bejaarden in Albanië, Armenië en Moldavië voor wie niemand anders zorgt. We werken uitsluitend via kerken en lokale organisaties.

Onze projecten zijn concreet, uitvoerbaar en bieden directe hulp. Menschenkinderen stuurt geen (dure) transporten, we kopen de goederen in het land zelf. Dat is veel efficiënter en het stimuleert ook de lokale economie. Zo wordt uw gift als het ware dubbel besteed.

We zetten ons al sinds 2003 in voor de allerarmsten in Oost-Europa. Daarnaast geven wij voorlichting om groepen en individuen te motiveren zodat deze betrokken raken bij het helpen en dienen van de naaste in nood. Hoewel Menschenkinderen een christelijke organisatie is, verlenen wij hulp ongeacht religie of etnische achtergrond. Alvast hartelijk dank voor uw liefdevolle betrokkenheid en steun!

Zondag 30 juli – Nicolaïkerk, 9.30 uur – ds. J. van den Berg – Zesde zondag van de zomer

Op deze zondag lezen we opnieuw gelijkenissen van Jezus, nu uit Matteüs 13:44-52 – drie gelijkenissen van het koninkrijk van de hemel: de schat in de akker, de waardevolle parel en het sleepnet. Die laatste gelijkenis waarin de goede vis wordt bewaard en de slechte weggegooid, is in onze hedendaagse beleving confronterend en storend. Wat moeten wij met het beeld van de engelen

die bij de voltooiing van de wereld de kwaadwillige mensen in de vuuroven zullen werpen? Het leesrooster zet naast deze Evangelielezing de tekst van Romeinen 8:26-30 over God die roept wie Hem liefhebben en hen laat delen in zijn luister. Wat heeft dat Woord ons te zeggen?

Zondag 30 juli – Kerk van Marsum, 19.00

uur – ds. J. van den Berg – Zesde zondag van de zomer – IKE-dienst m.m.v. het Dollard Vocaal Ensemble uit Winschoten Deze IKE-dienst is voorbereid in overleg met het Dollard Vocaal Ensemble en vormgegeven op basis van wat zij voor ons uit hun repertoire ten gehore zullen brengen. Vanuit de IKE is ook bedongen dat de voorganger tenminste één lied op accordeon zal begeleiden, aan welk ‘verzoek’ deze zonder verder tegenstribbelen heeft beloofd te zullen voldoen. Zowel het Dollard Vocaal Ensemble als de voorganger zijn van plan de kerkgangers zoveel mogelijk zingend bij de dienst te betrekken.

Na afloop is er alle mogelijkheid te genieten van koffie, thee en elkaars goede gezelschap. (als het weer het toelaat)

30 juli : Collecte Amnestie

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten.

Wij zien een wereld voor ons waarin:

- Iedereen zijn/haar mensenrechten kent en kan opeisen;
- Mensenrechten en gerechtigheid genoten worden zonder discriminatie;
- Mensen beschermd worden tijdens conflicten en crises;
- Schenders van mensenrechten ter verantwoording worden gebracht.

Om dit te bereiken is Amnesty International een mondiale beweging die mensenrechten verdedigt voor iedereen. Onze missie is het verrichten van

onderzoek en het ondernemen van actie gericht op het voorkomen van mensenrechtenschendingen. Daarbij gaat het om het recht op lichamelijke en geestelijke integriteit, vrijheid van geweten, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van discriminatie.

De uitgangspunten van ons werk zijn:

- **Vrijheid:** het hart van de mensenrechten. De vrijheid om je te uiten en het leven vorm te geven naar eigen inzicht, zolang dat de rechten van anderen niet schaadt.
- **Gelijkheid:** voor iedereen en altijd. Mensenrechten zijn universeel. We hebben rechten omdat we mens zijn, ongeacht onze verschillen, ongeacht grenzen.
- **Rechtvaardigheid:** het fundament van de mensenrechten. Wetten en verdragen beschermen tegen willekeur, onafhankelijke instanties bewaken de naleving.

Ons werk is gebaseerd op internationale solidariteit. We willen op basis van de universaliteit van mensenrechten effectief zijn in de bescherming van individuele slachtoffers en groepen. Dat doen we met onderzoek en acties die de hele wereld dekken. We zijn onafhankelijk, we garanderen een interne verenigingsdemocratie

6 augustus Collecte: Roemenië (FSR, Familie Sponsorplan Roemenië)

FSR is een Christelijke organisatie die, geïnspireerd door Gods liefde, om wil zien naar de allerarmsten van Roemenië. Er wordt geen standaard hulp gegeven, maar de hulp wordt aangepast aan de omstandigheden van de hulpontvanger. Roemenië is een land met een van de sterkst groeiende economieën van de Europese Unie. Tegelijk is Roemenië nog steeds een van de meest arme landen binnen de EU...

Ruim 30% van de bevolking loopt het risico van armoede en sociale uitsluiting. FSR ziet om naar gezinnen uit dit deel van de Roemeense bevolking. In het bijzonder de mensen die het meest te lijden hebben van

de armoede, zoals ouderen en gezinnen waar werkloosheid en ziekte in voorkomt. De hulp van FSR is gericht op het bieden van een betere toekomst aan deze doelgroepen. Onze medewerkers in Roemenië zijn goed op de hoogte van de lokale situatie waardoor FSR de hulpverlening effectiever kan inzetten. De hulp wordt zoveel mogelijk afgestemd op de persoonlijke situatie van betrokkene. Niet voor niets is ons motto dan ook: Hulp op maat!

FSR is voor haar inkomsten afhankelijk van sponsors, donateurs en andere giftgevers. Help mee en geef een Roemeense familie hoop op een betere toekomst.

Zondag 13 augustus – Nicolaikerk, Mijna Hadders-Algra

Deze zondag lezen we het gebed dat Jona tot God uitroept in de buik van de walvis. Jona weet dat hij tegendraads geweest is, dat hij niet deed wat God van hem vroeg.

En nu is hij bang. Herkennen we deze situatie?

13 augustus : Collecte- Kerk in Actie – Zending (Ghana)

Ghana is een overwegend christelijk land, maar in het droge noorden zijn moslims in de meerderheid. Vooral het leven in afgelegen dorpen is een hele uitdaging met slechte wegen en tekort aan schoon drinkwater en elektra. Kerken in Noord-Ghana leiden sterke voorgangers op, die mensen kunnen ondersteunen. Ook leren kinderen de Bijbel lezen in hun eigen taal. Trainingscentrum in Noord-Ghana
De Presbyteriaanse Kerk is één van de grote protestantse kerken in Ghana. Het Presbyteriaanse Trainingscentrum in Noord-Ghana is zestig jaar geleden vanuit Nederlands zendingswerk opgericht in Tamale. Hier worden zowel betaalde als vrijwillige voorgangers en jeugdleiders opgeleid voor de kerken in Noord-Ghana. Naast Bijbelkennis, kerkgeschiedenis, christelijke ethiek, evangelisatie en

pastorale zorg leren ze ook over de Afrikaanse traditie en de islam en over omgaan met conflicten. De bijdragen die deelnemers zelf betalen zijn niet kostendekkend. Daarom blijft steun vanuit Nederland belangrijk. Bijbel leren lezen in eigen taal

Een kind dat in de kerkdienst de Bijbel voorleest. In Noord-Ghana is dat tegenwoordig heel normaal. In de afgelegen dorpen zijn veel volwassenen nog analfabeet, maar gaan de meeste kinderen naar school. Maar de klassen zijn groot en het onderwijs Engelstalig. Daarom leren velen er alsnog niet goed lezen en schrijven. Verschillende kerken bieden daarom aanvullend onderwijs. Via bijbelclubs leren kinderen de Bijbel lezen in hun eigen taal. Dat is goed voor hun leesvaardigheid. Ze krijgen de mooi geïllustreerde Bijbel mee naar huis, waar hele families in contact komen met de Bijbelse verhalen. Deze kinderen zijn de toekomstige kerkleiders.

20 augustus: Collecte Diaconie

De collecte is bedoeld voor algemene doelen die de diaconie heeft bij haar werk zoals stille hulp, Quotum, aanvulling lokale projecten, kerkdiensten en wat er nog meer op haar weg komt.

Zondag 27 augustus

Het oecumenisch Leesrooster geeft voor deze zondag – de 14de van Trinitatis – Matteus 16: 21-27 op. Jezus gaat met Zijn leerlingen door het land en ‘Jeruzalem’ komt steeds dichterbij. Met die naam wordt niet alleen de stad bedoeld maar ook het lot dat Jezus daar zal ondergaan. Het kruis begint zich af te tekenen en dat is reden voor Jezus om te spreken over het kruis in het leven van Zijn leerlingen, ook in dat van ons. Spreken over het kruis heeft Christenen vaak de naam bezorgd van zwaarmoedig te zijn of zelfs belust op lijden. Dat dat symbool een andere, juist een bevrijdende betekenis heeft, is het centrale thema van deze zondag. We hebben in de dienst een preek in twee delen: geen tussenzang zoals oudere gemeenteleden die van vroeger nog kennen maar een toepasselijk orgelspel dat halverwege de verkondiging ons de gelegenheid geeft om het gezegde even tot ons door te laten dringen. Zo kan een oude vorm opeens weer modern worden!

Ds. R.P. Oosterdijk

27 augustus: Collecte Bloemendienst

In de dienst is de collecte bestemd voor de bloemendienst in onze gemeente, zowel in de kerk als bij de mensen thuis. Deze collecte wordt van harte bij u aanbevolen.

Opbrengst collecten

Collecten voor de Diaconie

Zondag 14 mei	Binnenlands diaconaat	€.	53,50
Hemelvaartsdag 18 mei	Voedselbank	€.	15,00
Zondag 21 mei	Missionair werk Prot. Kerk	€.	130,50
Pinksterzondag 28 mei	Zending (Egypte)	€.	102,50
Zondag 4 juni	Berkat Ambon	€.	122,00
Zondag 11 juni	Bloemendienst	€.	130,00
Zondag 18 juni	ZOA	€.	138,50
Zondag 23 juni	Kerk in Actie (Werelddiaconaat)	€.	86,50

Op de bankrekening van de diaconie is rechtstreeks, in de periode half mei 2023 t/m 29 juni 2023, € 702,50 ontvangen voor meerdere collectedoelen.

Alle giftgevers hartelijk dank voor uw bijdragen.

Collecten voor de Kerk

zondag 07 mei	€ 95,10	zondag 4 juni	€ 172,00
zondag 14 mei	€ 104,40	zondag 11 juni	€ 173,75
zondag 21 mei	€ 61,48	zondag 18 juni	€ 81,00
Damsterheerd	€ 31,45	zondag 25 juni	€ 106,65
Marsum	€ 113,34	Marsum	€ 25,10
zondag 28 mei	€ 114,70	zondag 2 juli	€ 59,40
Cantate dienst	€ 153,48	Digitaal ontvangen	€ 1011,50
		Boekenverkoop op Marsum	€ 370,00

De giften kunt u, **bij voorkeur**, iedere week overmaken via **de site van de Protestantse Gemeente Appingedam** onder de kop: **Collecte PG Appingedam**.

Eventueel kunt u uw giften **voor de diaconie** ook overmaken via een overschrijving op de bankrekening van de diaconie:

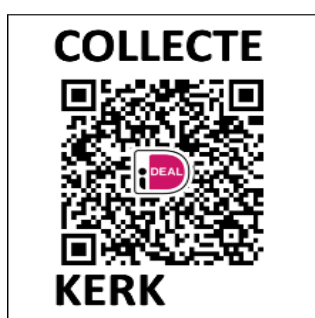
NL93 RABO 0373701357 t.n.v. Diaconie Protestantse Gemeente Appingedam

Graag met als omschrijving het doel waarvoor uw gift is bestemd.

Graag de collectegelden, die **bestemd zijn voor de kerk**, overmaken naar rekening:

NL31 RABO 0373715374 t.n.v. CvK Protestantse Gemeente Appingedam

Alle gevers en geefsters: HARTELIJK DANK !!

Uit de gemeente

In memoriam Jan Willem Wiersema

Op zaterdag 10 juni is Jan Willem (roepnaam Johan) Wiersema van ons heengegaan. Hij werd 82 jaar. Hij was getrouwd met Ali Kreuijter, de vader en schoonvader van Anton en Ingrid, Richard en Mariëlle, en Tanja en Piet, en opa van negen kleinkinderen.

Johan werd in 1941 in Loppersum geboren, als laatste kind van een vader die meerdere keren weduwnaar was geworden. Hij bezocht de lagere school en

volgde enkele jaren onderwijs op de LTS. Daarna ging hij aan het werk als timmerman. Op een kermis leerde hij Ali kennen, en in 1965 trouwden ze. Het jonge paar kwam in Appingedam te wonen; het langst aan de Patrimoniumstraat. Johan werd al op jonge leeftijd afgekeurd voor het werk, als gevolg van een ongeluk en meerdere infarcten in het hart en de hersenen. Niettemin wisten Ali en Johan hun gezin goed te runnen, vooral door Ali's drijvende kracht en creativiteit. Samen voedden ze hun kinderen op: zorgzaam,

traditioneel, degelijk en met Christelijk geloof. De kinderen, en later de kleinkinderen, waren hun alles.

Een aantal jaren geleden werd duidelijk dat Ali een dementie ontwikkelde. Uiteindelijk was het nodig dat zij in een verpleeghuis werd opgenomen, eerst in Holwierde, en sinds een jaar in Vliethoven. Dit was voor Johan heel moeilijk te verstouwen: zijn steun en toeverlaat, zijn Ali, was niet meer bij hem. Maar ook Johans eigen gezondheid ging achteruit. Hij kwam ten val en werd opgenomen in de Wiemersheerd te Loppersum. Zijn toestand verslechterde en opname in het

Ommelander Ziekenhuis was nodig. Ds. Gerlinde van den Berg bezocht hem daar. Hij vertelde haar dat hij vrede had met het naderende sterven. Hij dacht aan het laatste vers van Openbaring: "De genade van onze Heer Jezus zij met u allen". Kort daarna stierf hij. Gedachtig aan de woorden van Johan, lazen we bij de uitvaart in Siddeburen uit het slot van Openbaringen.

We hopen dat de gedachte dat Johan zich bij God geborgen wist, Ali, de kinderen en kleinkinderen blijvend tot troost mag zijn.

Mijna Hadders-Algra

Uit de pastorie

De oprit en tuin liggen vol takken; gelukkig is het daarbij gebleven in de zomerstorm van 5 juli. Anderen hebben het slechter getroffen. De natuur kan ons zomaar de baas zijn, zo hebben we weer kunnen ondervinden.

Gelukkig is er ook veel om van te genieten, en de zomer leent zich daar uitstekend voor. Op vakantie, of thuis in de tuin of op het balkon, met een boek, een

serie of vrienden/familie. Of gewoon niks doen. Dat is ook heel goed, lees ik her en der. Maar dat moet ik dan niet op mijn to-do-lijstje zetten, denk ik, want dan heeft het niet het beoogde effect...

Wij brengen onze vakantie deels in Duitsland door: eerst een week in de Harz, een bergachtig gebied in het midden van Duitsland, en daarna een midweek in de stad Hannover. Die stad passeerden we regelmatig op doorreis naar Saarmund, de partnergemeente van mijn vorige gemeente. Maar Hannover schijnt de moeite van het bezoeken waard te zijn, dus dat gaan we hopelijk ontdekken.

En de laatste week brengen we door in een prachtig huis met dito tuin in een pittoresk stadje in het noorden van ons land. Thuis dus :-)

Dan zijn we vast genoeg uitgerust en 'leeg geworden' (die betekenis zit oorspronkelijk in het woord vakantie) om weer met frisse moed het kerkenwerk op te pakken.

Allen een goede zomer gewenst!

Hartelijke groet uit de pastorie, ook namens Johan en de kinderen,

ds. Gerlinde van den Berg-de Haan

Om over na te denken

Dit stukje schrijf ik begin juli. Op 1 juli was Ketu Koti. Op deze dag wordt stilgestaan bij het slavernijverleden en de doorwerking die die tijd nog altijd heeft.

Maar helaas is slavernij niet alleen iets van vroeger. Het woordenboek Van Dale omschrijft slavernij als “de toestand dat mensen niet vrij zijn omdat ze het bezit zijn van iemand anders”. Dat betekent dat anderen bepalen wat ze doen en laten. Ze worden verplicht (heel) veel uren te werken per week, bepaald werk te doen, of ze dat nu leuk vinden en aankunnen of niet, en onder omstandigheden waar ze niets aan kunnen veranderen. Dat komt ook vandaag voor, veel te veel. Het is natuurlijk moeilijk om er een exact cijfer aan te hangen, maar diverse organisaties schatten dat het om 50 miljoen mensen gaat, van alle leeftijden. 50 miljoen, wat ontzettend veel.

Een groot deel van deze mensen werken voor ons, namelijk aan de productie van voedsel en spullen waar zij zelf nauwelijks aan verdienen, en die geëxporteerd worden naar ons, om ons leven gemakkelijker en leuker te maken. Er is heel veel onrecht, veel meer nog dan wij denken.

Gelukkig zijn er ook mensen die andere wegen zoeken, die recht willen doen. Slaafvrije chocolade is een voorbeeld, of goede kwaliteit kleding onder goede omstandigheden maken en verkopen, en het doen van nieuwe aankopen ontmoedigen.

Er zijn mensen die zeggen: dat gaat in tegen de menselijke natuur. De mens wil

consumeren, en steeds nieuwe, mooiere spullen kopen. Ik vraag mij af of dat echt zo is, en als dat al zo is, of we ons daar dan niet tegen moeten verzetten. Welk verlangen stil je met spullen? Zit je dan niet gevangen in de drang van steeds wat nieuws willen (of moeten) hebben? Is het niet zo dat verreweg de meeste mensen verlangen naar gemeenschap, naar verbondenheid met elkaar, en zingeving? Weten dat je ertoe doet in dit leven? Maar er wordt ons voortdurend ingefluisterd, gezegd of zelfs toegeschreeuwd: Koop dit, dat heb je nodig, je bent pas gelukkig als je deze dingen in je bezit hebt. En het is heel moeilijk om je niet te laten verleiden. De Bijbel geeft ons handvatten om andere keuzes te maken. We hoeven ons niet te laten meenemen in de stroom van steeds meer, nieuwer, sneller. Er zijn andere wegen; Jezus leeft ze ons voor. Hij biedt vrijheid. Wie Hem volgt leeft niet meer in de ban van allerlei behoeftes die instant bevredigd moeten worden. Wie Jezus volgt krijgt de inspiratie die nodig is om anderen niet tekort te doen. Het is niet de gemakkelijkste weg, zo leven dat je anderen, dichtbij maar zeker ook ver weg, recht doet, ze een goed belegde boterham gunt, een leven vrij van slavernij. Maar die weg is wel de enige weg die uiteindelijk niet doodloopt, die samenleven mogelijk maakt. Dat is het goede leven, dat God aan álle mensen gunt.

ds. Gerlinde van den Berg-de Haan

Protestantse Gemeente Appingedam

De kerkenraad deelt u met blijdschap mee, dat dhr. Erik Ritzema, Leeuwerikstraat 9 en dhr. Bert Blok, Kruizemuntlaan 4, bereid zijn gevonden te worden bevestigd als respectievelijk ouderling en diaken. De bevestiging zal, indien geen bezwaren worden ingediend, plaatsvinden op zondag 23 juli 2023 om 9.30 uur.

Hervormde gemeente Tjamsweer en Protestantse gemeente Appingedam

Aanleiding

De hervormde gemeente van Tjamsweer heeft zodanig last van het dalende ledenaantal dat het voortbestaan als zelfstandige gemeente in het geding komt. Van de ca. 160 leden bezoeken zondags ca. 15-25 mensen de erediensten. Sinds de corona-periode worden de erediensten niet meer in het monumentale kerkgebouw met ca. 150 zitplaatsen gehouden, maar in het verenigingsgebouw. Ook de invulling van de ambten en taken kan niet meer op normale wijze vervuld worden, te weinig mensen zorgen voor de voortgang van het gemeentewerk. Het is duidelijk geworden dat de zelfstandigheid niet meer houdbaar is. De Classis heeft hiervan met zorg kennisgenomen, waarop de regiopredikant met de kerkenraad de mogelijkheden voor de toekomst is gaan verkennen. De meest voor de hand liggende optie is samenwerking te zoeken met een naburige gemeente. Een bestendige structuur daarvoor is een samenvoeging van deze gemeentes. Daarom is de PGA gevraagd hieraan mee te willen werken.

Inleiding

Voor de beraadslagingen in PGA, hoe de samenwerking met de hervormde gemeente Tjamsweer een vorm gegeven kan worden. Is voorgaande (dd. 6 februari 2023) en ook deze memo geschreven. Onder leiding van de regiopredikant zijn verkennende gesprekken op gang gekomen op welke wijze zowel voor Tjamsweer als voor Appingedam het gemeente zijn voortgang kan vinden en de erediensten gehouden kunnen worden. Voor de gemeente in Tjamsweer is het inmiddels duidelijk: de gemeente is te klein geworden, het kerkgebouw te groot en de overige gebouwen niet meer nodig. Wel blijkt er behoefte te zijn aan een onderkomen in Tjamsweer voor kerkelijke activiteiten, wo. de erediensten. De vorm waarin dat mogelijk gemaakt kan worden in diverse overlegmomenten met de PGA verkend. De mogelijkheden en de consequenties, de voordelen en de nadelen, over alle keuzemogelijkheden gaan onze gedachten en beoordeling. Om goed in kaart te brengen wat dergelijke betekenissen, wat zij brengen en wat zij

kosten. Daarbij respecterend op welke wijze de Kerk in de regio gestalte blijft houden.

Mogelijkheden

Uit de verkenning is gebleken dat 2 modellen denkbaar zijn:

1. Tjamsweer is een wijkgemeente van het geheel
2. In Tjamsweer functioneert een kerkenraadscommissie als onderdeel van het geheel

Beide modellen zijn er op gebaseerd dat de gemeenten tot samenvoeging overgaan en 1 geheel vormen

Uitwerking

ad.1: in Tjamsweer functioneert een wijkkerkenraad als onderdeel van de gehele kerkenraad, zij is verantwoordelijk voor de activiteiten in Tjamsweer. Deze vorm is meer omvattend, vraagt meer menskracht en is minder zelfstandig.

De houdbaarheid van dit model hangt nogal af van de blijvende beschikbaarheid van voldoende ambtsdragers.

ad. 2: In Tjamsweer worden alle gemeenteactiviteiten en diensten georganiseerd en tot uitvoering gebracht door een groep gemeenteleden in Tjamsweer, van deze groep zijn minimaal 2 en mogelijk 3 leden ambtsdrager en lid van de kerkenraad. Deze kerkenraad is de voortzetting van de kerkenraad PGA en dus aangevuld met 2 of 3 leden uit Tjamsweer. De afstemming en overleg over de activiteiten in Tjamsweer is de zorg van de kerkenraad. Het is een eenvoudiger model en levensvatbaar zolang er mensen in de groep willen functioneren. Voor beide modellen geldt de mogelijkheid dat de liturgische invulling van de erediensten anders gepraktiseerd wordt dan in Appingedam. Dat is denkbaar, mits die vorm binnen de mogelijkheden van de Protestantse Kerk past, we zijn immers een pluriforme Kerk. Voor beide modellen geldt ook dat er een ondergrens is in de levensvatbaarheid van

de kerkgemeenschap in Tjamsweer. Daarover zal nog nader worden gesproken.

Consequenties

- **Erediensten:** voor het houden van de diensten zorgen de mensen in Tjamsweer zelf, dit betreft dienstdoende ambtsdragers, koster, organist, predikant, ed.
- **Werk predikanten:** met de predikanten zal overleg gevoerd worden op welke wijze het werk voor de predikanten gestructureerd kan worden. Hierbij is ook denkbaar met omliggende gemeenten in een streek gebonden predikant te voorzien. Zie ook de voetnoot.
- **Pastoraat:** voor het pastorale werk geldt dat dit taakveld door de mensen in Tjamsweer zelf moet worden behartigd, er is uiteraard wel afstemming en overleg nodig en wenselijk, ook met de predikanten.
- **Diaconaat:** de financiële zaken betreffende het diaconale werk in Tjamsweer zullen onderdeel zijn van de diaconale boekhouding.
- **Gespreksgroepen:** worden door de mensen in Tjamsweer georganiseerd.
- **Kerkbeheer:** de financiering van de activiteiten in Tjamsweer zal onderdeel zijn van het geheel van de financiële huishouding zoals dat voor elke kerkelijke activiteit geldt. De bezittingen aan vermogens, roerende en onroerende goederen zijn het gezamenlijk bezit geworden van de gemeente en staan ten bate van het geheel aan kerkelijk werk. Op welke wijze de financiële administratie en ledenadministratie tot samenvoeging en uitvoering kunnen komen moet nader worden uitgezocht. Omdat de kerkelijke gebouwen in Tjamsweer te groot zijn geworden voor de omvang van de huidige gemeente vinden gesprekken plaats met de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK) over een mogelijke overname.

Ook deze gesprekken bevinden zich in verkennende fase. Waarmee in kaart wordt gebracht onder welke voorwaarden en consequenties overdracht kan plaatsvinden en of een onderkomen voor erediensten en activiteiten beschikbaar blijft. De gebruiksmogelijkheden zijn dan van belang en ook de relatie met de ev. Plaatselijke Commissie van de SOGK. Ook wordt onderzocht of samengaan synergetische voordelen op financieel gebied of gebouwenbeheer kan opleveren. M.a.w. zou het denkbaar kunnen zijn de gebouwen in Tjamsweer vooralsnog te behouden en zijn daarvoor de exploitatiemiddelen de vermogenspositie hierin toereikend.

Hierbij moet ook duidelijkheid komen of er verplichtingen bijzondere verantwoordelijkheden aan de orde zijn.

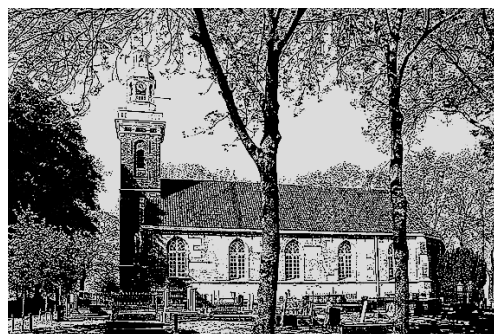
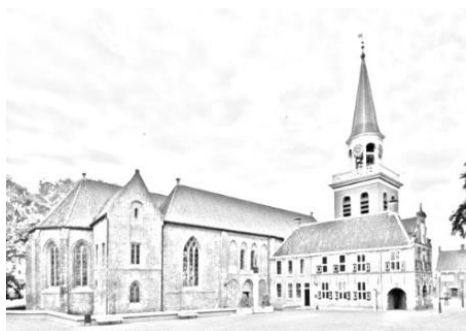
Vervolg

Nu de verkennende gesprekken zo

langzamerhand de mogelijkheden goed in beeld brengen kan bij de terugkoppeling naar de gemeente niet alleen de problematiek helder geschetst worden maar ook op welke wijze gemeenten binnen het verband van de Protestantse Kerk daar een oplossing voor kunnen creëren. Kijkend naar de toekomst zijn bovenstaand daarvoor de contouren geschetst, het vervolgtraject wordt besteed aan verdere uitwerking en overleg. Hierbij worden wij bijgestaan door de regiopredikant ds. Heleen Maat. Na dat de gemeenteleden in de voorstellen gekend zijn kan het traject tot besluitvorming en afronding komen. De Classis heeft signaleerd dat de situatie in Tjamsweer op termijn kerkelijk onhoudbaar wordt, zij heeft aangegeven ingenomen te zijn met het overleg en de opstelling van de PGA. Dit geeft voor de Classis het perspectief dat het kerkelijk leven in onze regio voortgang kan vinden.

Voetnoot:

De eventuele samenvoeging brengt het ledenaantal in de PGA weer op het niveau van enkele jaren geleden

Wasmiddelenactie Voedselbank Eemsdelta.

Was je mee met VbE?

Actiezondag 24 september 2023.

Klanten van Voedselbank Eemsdelta (VbE) hebben er ook schoon (niet) genoeg van.

De Voedselbank Eemsdelta (VbE) verstrekt in principe alleen voedsel aan onze klanten. Incidenteel soms andere producten zoals toiletpapier en luiers.

Wasmiddel is zo'n product dat niet door de supermarkten wordt aangeboden. Toch hebben u en onze klanten wasmiddel nodig.

Daarom organiseren de diaconieën en Voedselbank Eemsdelta een inzamelingsactie onder het motto:

Was je mee met VbE?

Actiezondag 24 september 2023.

Mag ik uw aandacht vragen voor het volgende.

De voedselbank Eemsdelta in Delfzijl wil graag in de tweede helft van september een inzamelingsactie organiseren van wasmiddelen voor hun cliënten. Deze artikelen zijn relatief duur in aanschaf voor hun cliënten en worden ook niet aan de voedselbank aangeboden door de supermarkten omdat er geen houdbaarheidsdatum op zit.

Geregeld worden deze artikelen door de supermarkten aangeboden met kortingsactie 's. U weet wel: 1 plus 1 gratis of 3 halen en 2 betalen of 25% of 50% korting.

Echter deze mensen hebben het niet breed en daardoor wachten zij vaak met een nieuwe aankoop totdat het artikel bij hun thuis helemaal op is en dan is er vaak op dat moment geen actie en betalen zij de volle pond.

Wij kunnen dat alvast voor hun doen door nu al op kortingsactie 's van deze artikelen te letten en deze bij u in huis alvast apart te zetten en op **24 september** 2023 mee te nemen naar de kerk. Daar stellen we dan weer onze bekende winkelwagen op en hopen we met elkaar op een mooie opbrengst voor dit nobel doel.

Deze mensen zijn hier ten eerste mee geholpen en zo ontlasten wij hun een beetje in de beperking van hun uitgaven. Zo kunnen wij als kerkgemeenschap onze medemens in onze regio, die het door diverse omstandigheden even niet breed hebben, een steuntje in de rug geven. U doet toch ook mee? Zet deze datum in uw agenda.

Wij van de diaconie en de voedselbank Eemsdelta rekenen op u.

Alvast heel hartelijk dank namens de diaconie .

Groet,

Harm Jan Pijper, secr.

Bloemendienst

In juli regelt Bouktje Veldman telefoon 0596 - 626791 de bloemen.

En in augustus regelt Tiny Neumann telefoon 0596 – 626406

e-mail: neumanntiny@gmail.com

Van de Kerkrentmeesters

Actie Kerkbalans 2023

Tot en met mei mochten we € 81.204,02 ontvangen, hiervan is € 4.625,00 betaald zonder toezegging. We hopen daarom nog te mogen ontvangen: € 63.614,98. Alle gevers hartelijk dank!

Oproep voor vrijwilligers voor diverse taken

De stand van zaken voor wat betreft het vervullen van (vrijwilligers)taken in onze gemeente is als volgt:

- **Kosters:** hier hebben we goed nieuws. We hebben inmiddels voldoende kosters. Daar zijn we heel blij mee. Gert van der Kroef is officieel koster geworden. Daarmee heeft onze gemeente drie officiële kosters: naast Gert gaat het om Linus de Vries en Hans Grashuis. Daarnaast hebben we nu vijf hulpkosters (in alfabetische volgorde): Herman Bultema, Bert Kampinga, Abel Kuizenga, Henk Mulder en Andries Scheper.

- Coördinatie van het beheer van de Nicolaïkerk en de Franse School: ook hier blijdschap, deze taak wordt inmiddels tot ieders tevredenheid verzorgd door Janneke Pennink en Krista Vieveen.
- Kerkblad: het *voorlopige* redactieteam bestaat uit: Janny Bos, Joke Smit, Johan Scholtanus en Didy de Vries
- Zondagsbrief: het *voorlopige* team bestaat uit Herman Bultema en Didy de Vries
- Liturgieën maken bij rouw- en trouwdiensten: het *voorlopige* team bestaat uit Afien Kloosterhof-Tiesma en Johan Scholtanus bereiden de liturgie digitaal voor, in noodgevallen neemt Mw. Oosterdijk hun functies over; Didy de Vries zorgt voor het afdrucken van de liturgie.

Het is duidelijk dat sommige namen bij meerdere taken opduiken en dat er een aantal keren het woord *voorlopig* staat. We zijn de voorlopige taakwaarnemers heel dankbaar dat zij zich zo voor de kerk inzetten. Maar deze situatie is op termijn niet houdbaar; we plegen roofbouw op deze mensen. Daarom nogmaals de dringende oproep om mee te komen helpen.

De taken zijn niet ingewikkeld en als de taken over meer mensen worden verdeeld is de last licht.

Laten we denken aan de woorden van Lied 418, vers 2: "Wat Gij schenkt wordt meer naar gelang wij delen, horen, helpen, helen, vruchtbaar in de Heer." Schenk uzelf de vreugde van het helpen in de gemeente!

Voor informatie en opgave kunt u zich melden bij Mijna Hadders-Algra (tel: 628420 of secretariscvk@pg-appingedam.nl)

Franse School

de Franse school is in de maanden juli en augustus niet beschikbaar voor verhuur. Voor bijzondere gevallen, zoals uitvaarten, wordt een uitzondering gemaakt.

Collectes

Collectemunten kunnen niet meer contant worden betaald. Dit betekent dat u voor het bestellen van collectemunten nu de volgende stappen zet:

1. Het verschuldigde bedrag overmaken naar bankrekening NL74 INGB 0000 0776 46 ten name van de Protestantse Gemeente Appingedam, onder vermelding van "**collectemunten**" en het **aantal** en het **soort collectemunten** dat u wilt ontvangen en bij wie u deze wilt afhalen;
2. Een e-mail sturen aan collectemunten@pg-appingedam.nl, waarin u schrijft hoeveel en welk soort collectemunten u wilt ontvangen en bij wie u deze wilt afhalen. U kunt i.p.v. een e-mail sturen ook bellen naar Mw. Z. Dik-Hund, 0596-625779. U krijgt daarna bericht dat het geld is ontvangen en de munten klaarliggen op het gewenste afhaal punt'

Er zijn natuurlijk ook **andere manieren** om geld aan de collectes te doneren:

- M.b.v. contanten in de collecteschaal
- Wellicht hebt u het al gezien: gebruik maken van QR-codes in de zondagsbrief of bij de uitgang van de kerk.
- Collectegaven overmaken via de website van de PGA

Activiteiten van VORMING & TOERUSTING

Terugblik op de Inspiratiewandeling van 24 juni

Op een zonnig warme zaterdagmorgen om 10.00 uur werd de wandelgroep hartelijk welkom geheten bij familie Boekweg met koffie/thee, smakelijke koeken en chocolade. Dominee Johan van den Berg stelde voor om tijdens de wandeltocht naar Oosterwijtwerd na te denken en in tweetallen te praten over de Zaligsprekingen. We kregen deze mee in de door het Aramees geïnspireerde vertaling van de Palestijnse bisschop Elias

Chacour. Ze spraken mij aan door hun korte, krachtige taal. Elke zaligspreking begint met: Sta op, ga op weg..... Ook wij gingen op weg, eerst in stilte

en daarna sprekend. Aangekomen bij de Mariakerk in Oosterwijtwerd stond Marika Meijer met een kan water op ons te wachten. Ze vertelde over de kerk, die ook een pelgrimsoord is geweest en waar een klooster gestaan heeft, en over het labyrint dat achter de kerk ligt. Een eeuwenoude wandelgang naar een centrum, eigenlijk jouw levenspad naar je kern, je ziel. In het koor van de kerk kregen we de Zaligsprekingen als lied uitgereikt.

We hebben dit gezongen en ook nog twee passende Taizé-liederen. Elk kreeg de kans een lichtje aan te steken. Ook zongen we het lied van de Vrije School:

*Nu ga ik mijn eigen gang,
Ik ga op weg, ik ben niet bang.
Ik zie wel waar ik heen zal gaan,
ik zal mijn weg wel vinden.
Over bergen, door de dalen,
moet ik lopen, moet ik dwalen.
Onder de zon en onder de maan
en met de wilde winden.*

We mochten genieten van koffie of thee mét... en gingen weer op pad, terug naar huize Boekweg, waar buiten een gezellig gedekte tafel voor de lunch klaarstond. Een onvergetelijke inspiratietocht, we voelden ons één met elkaar en dankbaar voor het goede wat we kregen en de inspiratie voor onze toekomst.

Jannie Huisman

Jeugd

Van de Kindernevendienst: juli 2023

Hier is dan een laatste reactie van de huidige kindernevendienstleiding.

Op zondag 16 juli 2023 wordt de laatste Kindernevendienst gehouden in onze kerk.

We zien al jaren een terugloop van het aantal kinderen en jonge gezinnen; de leiding heeft zich tot het laatst toe ingezet om het voor iedereen zo werkbaar mogelijk te houden.

Bijvoorbeeld door in Coronatijd de projecten van Kind op Zondag bij de kinderen te brengen.

Ook op de website staan alle werkbladen en verhalen van Kind op Zondag. Daarnaast kregen ouders en kinderen van tevoren een mail met uitnodiging en rooster wanneer er KND werd gegeven. Ik (Janet) heb in de archieven teruggevonden, dat we vanaf juli 1968 zijn begonnen met een eerste vorm van kindernevendienst. (bron: 'Een kerk op weg' 150 jaar

Gereformeerden in Appingedam)

Toen ik begon in 2005, hadden we nog wekelijks 3 volle groepen kinderen (jongsten, middengroep en oudsten) die naar de kindernevendienst kwamen. Inmiddels hebben we nog maandelijks 1 groep waar gemiddeld nog 2 of 3 kinderen komen.

We gaan 16 juli afscheid nemen van *Maritza en Stijn*, zij gaan straks naar de brugklas. En we nemen dan 'officieel' ook afscheid van de overige kinderen, die vaak de kindernevendienst bezochten; *Leonie, Roan, Job, Elize, Andrea, Rosa, Luka, Sterre en Tessa*. Zij krijgen ook allemaal een boekje van de kerk.

We hebben met de dominees afgesproken, om in elke kerkdienst ook iets voor de kinderen die in de kerk zitten te doen. Hetzij een filmpje of vrolijk Opwekkingslied. Er liggen altijd kleurplaten en potloden achterin de kerk. We hebben als leiding in november 2022 een brief gestuurd naar de kerkenraad; die op de kerkenraad besproken is.

We willen iedereen bedanken: de kinderen en de leiding, de dominees, de kosters, het beamteam, en iedereen die heeft meegewerkt aan de vele kindernevendiensten, ook in het bijzonder alle leiding die in de afgelopen jaren zich heeft ingezet! Nogmaals super bedankt!!

En hartelijke groet van de kindernevendienstleiding,
Krista, Anita, Esther en Janet

IKE en activiteitencommissie IKE

ZOMERAVONDDIENSTEN MARSUM

Op **zondagavond 30 juli** is er weer een zomeravonddienst in het kerkje van Marsum. Aanvang 19.00 uur.

Voorganger deze avond is ds. Johan van den Berg.

Daarnaast zal hij ook deze avond zijn accordeon meenemen om voor ons te spelen.

Organist is Jaap Weima.

Er is deze avond ook medewerking van het Dollard Vocaal Ensemble uit Winschoten met zang
Bij mooi weer is er buiten bij dit prachtige kerkje gezamenlijk koffie drinken

Namens de I.K.E. word u allen uitgenodigd om aanwezig te zijn.

Op **zondagavond 20 augustus** is er al weer de laatste zomeravonddienst van deze zomer in het kerkje op Marsum. Aanvang 19.00 uur

Deze avond zal in het teken staan van samen zingen.

De leiding deze avond is in handen van dhr. Henk Perdok.

Hij heeft als thema mee gegeven .:

„Door de poort" dit naar aanleiding van de lezing uit Lukas 7 : 11- 17

Daarom heen zullen we dus mooie bekende liederen gaan zingen o.l.v. Jaap Weima op het orgel.

Er zijn weer twee collecte,s ,de eerste voor het werk van de IKE, en de tweede voor de kerk.

Bij goed weer gaan we na afloop weer koffie en /of thee drinken .

U word allen weer vriendelijk uitgenodigd om aanwezig te zijn.

Platform Inter-Kerkelijke Activiteiten Appingedam (IKAA)

In Appingedam en Tjamsweer werken de kerken al jarenlang op verschillende manieren samen. Andere kerken sluiten wel eens aan bij de activiteiten van onze IKE (Inter-Kerkelijk

betekent hier van vroeger uit: Hervormd en Gereformeerd), zoals de Johannes de Heer-dienst in oktober. Soms is er samenwerking 'op gelijk niveau', zoals bij de kranslegging op 4 mei en de kerstnachtdienst.

Het leek de verschillende kerkenraden een goed idee om deze vormen van samenwerking, waar dat mogelijk is, onder één paraplu samen te brengen: het platform Inter-Kerkelijke Activiteiten Appingedam (IKAA). Op die manier presenteren we onszelf als kerken met één gezicht in de Damster samenleving.

De IKAA is bedoeld als open platform voor overleg en niet als bindend korset. Het doel is coördinatie en planning van "openbare activiteiten" op het vlak van evangelisatie-, missionair en maatschappelijk diaconaal werk. Daarbij kan je denken aan alle activiteiten die de eigen gemeente overstijgen en waarbij 'buitenstaanders' worden uitgenodigd of zelfs de doelgroep zijn. Zo zouden verschillende kerken samen een Vakantie Bijbelclub kunnen organiseren voor basisschoolleerlingen, maar zou ook één gemeente dat kunnen doen en aan de anderen vragen om vrijwilligers en kinderen te werven. Sommige zaken zullen we zonder probleem als "Samenwerkende Kerken" kunnen doen, zoals de kranslegging op 4 mei. Op andere vlakken zullen misschien maar twee of drie kerken samen een activiteit oppakken, zoals straatangelisatie of Feest van de Geest. Het spreekt vanzelf dat de kerkenraden van de betrokken gemeentes vooraf hun goedkeuring hechten aan de activiteiten die (mede) namens hun gemeente worden georganiseerd.

In de voorbereidingsgroep zaten mensen uit vier kerken: de Hervormde Gemeente Tjamsweer, de Baptistengemeente Appingedam, de Nederlandse Gereformeerde Kerk Appingedam (voorheen Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt) en de Protestantse Gemeente Appingedam. We hopen dat we ook nog andere kerken hierbij kunnen betrekken. De voorbereidingsgroep heeft aan de kerkenraden voorgesteld voor de IKAA twee mensen uit elke kerk af te vaardigen, waarvan ten minste één kerkenraadslid. Zo blijven de lijntjes naar de gemeentes kort. Het onderlinge uitgangspunt van het IKAA is: we werken samen waar we kunnen, we steunen elkaar waar dat mogelijk is en we laten elkaar vrij waar dat nodig is. We hopen dat de IKAA na de zomervakantie op de rails staat en bidden dat wij op die manier de Goede Boodschap van Gods liefde voor mensen nóg helderder kunnen laten klinken in Appingedam.

vanuit de voorbereidingscommissie,
Jan Palsma en ds. Johan van den Berg

Commissie Eredienst

In de maarteditie van het Kerkblad heb ik geschreven over orgelspel in de kerkdienst. De aanleiding daarvoor was een gesprek in de Commissie Eredienst waarin de voor- en de nadelen van het orgelspel in de dienst werden gewogen. Ik heb toen geschreven dat het orgelspel twee functies heeft. De eerste functie is de meeste bekende: het begeleiden van de gemeentezang. De tweede functie is minder bekend: de muzikale verkondiging. Op mijn stuk hierover kwamen

verschillende reacties, zowel mondeling als per mail. Dank aan de gemeenteleden die aan mijn oproep om te reageren gehoor hebben gegeven! Het bleek dat er vooral behoefte was aan duidelijkheid. Duidelijkheid bij het begeleiden van de psalmen en liederen: met name als die onbekend zijn, dan zijn gemeenteleden ermee gebaat, als het voorspel melodie, ritme en tempo goed laat horen. De organist is op dat moment eigenlijk onze muziek-onderwijzer!

In de commissie hebben we dat zo ook afgesproken. Duidelijkheid mag er ook zijn, als de organist het orgel bespeelt als inleiding op de dienst of als muzikale meditatie na de preek. Op de beamer kan worden getoond welk stuk wordt gespeeld en waarom. Overigens, voorafgaande aan de dienst is de ontmoeting heel belangrijk: gemeenteleden zien elkaar weer, groeten of willen een praatje maken. Dan heeft orgelspel weinig zin. Dat heeft het wel zo'n vijf minuten voor de dienst, wanneer de meeste mensen op hun plaats zitten.

Luisteren naar de melodie van en improvisatie over de psalm van de zondag of een ander lied helpt ons dan om ons voor te bereiden op de dienst. Iedere organist is vrij om daarin zijn eigen keuze te maken, dat spreekt voor zich. De Commissie Eredienst hoopt over bovenstaande met een uitgewerkt plan in de kerkenraad te komen, ergens aan het begin van het nieuwe seizoen.

Ds. Rudolf Oosterdijk, voorzitter
Commissie Eredienst

Agenda voor de maanden juli/augustus

VAKANTIE

Regio - diversen

ORGELCONCERT LUDOLF HEIKENS

Op zaterdagmorgen 22 juli 2023, van 11.30-12.00 uur, vindt het eerste marktconcert plaats op het Hinsz-orgel in de Nicolaïkerk.

Concertgever is Ludolf Heikens, organist van het historische Hintsorgel(1772) in Midwolda.

Op het programma staan werken van G. Böhm, D. Buxtehude, J.S. Bach en F. Mendelssohn-Bartholdy. De toegang is gratis. Wel wordt een vrije bijdrage bij de uitgang gevraagd.

Organisatie:

Stichting Concerten Nicolaïkerk

Wim Havinga, 06-13987155

Vrijwilligers gezocht bij (crisis)opvang asielzoekers

In de preek van 2 juli jl. werd het idee geopperd dat de gezamenlijke kerken in Appingedam (crisis)opvang voor asielzoekers zouden kunnen organiseren. Een uitstekend idee, al zal dat nog wel enige tijd en inspanning kosten om te realiseren. Ondertussen kunt u als kerklid al wel op andere plekken de handen uit de mouwen steken bij de opvang van vluchtelingen en asielzoekers.

Samen met de predikanten Greta Huis (Ver. Vrijzinnig Protestanten), Saapke van der Meer (Doopsgezinde Kerk) en Christiaan Kanis (Nederlandse Geref. Kerk) zit ik in de "denktank opvang asielzoekers en statushouders" van het Predikantenconvent Eemsdelta, de club van kerkelijke voorgangers in onze burgerlijke gemeente. Wij proberen wegen te vinden waarop wij als kerken kunnen helpen om de nood van asielzoekers en statushouders te lenigen.

Naar aanleiding van de berichtgeving over de schrijnende situatie in de Noodopvanglocatie Zuidbroek is er contact gezocht met Vluchtelingenwerk aldaar. Het zijn de omstandigheden van de buitenslapers van vorig jaar, maar dan met een dak erboven, zo werd ons gezegd. De in de pers aangekondigde hongerstaking is van de baan. Tot half september is deze locatie in Zuidbroek open.

Er zijn nu vrijwilligers nodig bij Vluchtelingenwerk voor een luisterend oor en ondersteuning bij de juridische weg. Daarvoor is een goede reiskosten- en onkostenvergoeding beschikbaar.

Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen via het e-mailadres zuidbroek@vluchtelingenwerk.nl.

Het COA Zuidbroek verzorgt verschillende activiteiten voor de asielzoekers, zoals taallessen. Ook daar zijn vrijwilligers voor nodig. Via ondergetekende zijn contactgegevens op te vragen. Ready-2-Help van Het Rode Kruis in Assen heeft momenteel heel veel vrijwilligers nodig, vooral voor het uitdelen van eten en drinken aan de 500 mensen. Ook het Rode Kruis heeft een goede reiskostenvergoeding. Zie de website van het Rode Kruis om je aan te melden als Ready2Helper.

Wil je wel hulp bieden, maar liever dichterbij huis, dan zijn er o.a. bij Vluchtelingenwerk AZC Delfzijl/ Farmsum mogelijkheden. Voor contact en info: tel. (0596) 567297 en e-mail azcdelfzijl@vluchtelingenwerk.nl.

Goede groet, *ds. Johan van den Berg*